

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 613 din data de 18.09.2019

Dosar nr.: 587/2018

Petiția nr.: 5134/21.08.2018

Petent: .

Reclamat: **Ministerul Educației Naționale**

Obiect: se reclamă o situație rezultată în urma unei practici la nivel de unitate școlară prin care elevilor slabi le este interzisă înscrierea în Evaluarea Națională, „fenomenul Brăila”.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților

.

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

Ministerul Educației Naționale cu sediul în București, str. Gen. Berthlot nr. 28-30, sector 1

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Petenta reclamă o situație rezultată în urma unei practici la nivel de unitate școlară prin care elevilor slabi le este interzisă înscrierea în Evaluarea Națională, „fenomenul Brăila”, care pare să devină fenomen la nivel național.

III. Procedura de citare

4. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

5. Prin adresa înregistrată sub nr. 5134/13.09.2018 a fost citată petenta, iar prin adresa înregistrată sub nr. 5654/13.09.2018 a fost citată partea reclamată pentru termenul stabilit de Consiliu la data de 02.10.2018.

6. Procedură legal îndeplinită.

7. La termenul stabilit, părțile au fost absente.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

8. Prin sesizarea înregistrată la CNCD sub nr. 5134/21.08.2018, petenta reclamă un fenomen întâlnit în mai multe județe, “fenomenul Brăila”, semnalat în cadrul unui

studiu realizat de Asociația Human Catalyst, intitulat: *“IRSE: indicele de risc socio-educational 2015 - 2017, fundament pentru politici bazate pe date”*, în care se specifică faptul că nota medie pe școală/județ la evaluarea națională este ridicată artificial de o prezență redusă a elevilor de clasa a 8-a la testări – ca urmare a unei “selecții” impuse la nivel de clasă, management al școlii sau inspectorat școlar.

9. Se specifică faptul că în cazul unităților de învățământ din județul Brăila ce ilustrează poate cel mai bine situația semnalată, nota medie la evaluarea națională în 2016-2017, a fost a doua cea mai mare din țară (7,29) după Municipiul București (7,35).

10. Cercetarea statistică cantitativă și calitativă (prin colectarea de mărturii) a demonstrat că se poate vorbi de un fenomen național, adică o serie de practici abuzive la nivel de sistem educațional, prin care elevilor considerați slabi le este interzisă înscrierea la Evaluarea Națională pentru a nu “trage în jos” media pe școală/județ. Rata incidenței acestor practici crește în comunități sărace, marginalizate și/sau cu procent mare de romi. Este de precizat că „Fenomenul Brăila” este practicat și la nivel de liceu, în cazul examenului de Bacalaureat.

11. Mai multe organizații non-guvernamentale au solicitat adoptarea urgentă a unor măsuri legale pentru oprirea „Fenomenul Brăila”, considerat un grav tip de excludere practicat în școlile din România. Ministerul pare să nege faptul că ar fi primit sesizări în scris pe această problemă.

Susținerile părții reclamate -

VI. Motivele de fapt și de drept

12. **În fapt**, Colegiul director reține că petenta reclamă o situație rezultată în urma unei practici la nivel de unitate școlară prin care elevilor slabi le este interzisă înscrierea în Evaluarea Națională, „fenomenul Brăila”, care pare să devină fenomen la nivel național.

13. **În drept**, coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul director analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

14. Conform art. 2 alin.1 din O.G. 137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, constituie discriminare *“orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”*.

15. Pentru ca o faptă să fie calificată ca fiind faptă de discriminare trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții :

- a) existența unui tratament diferențiat manifestat prin deosebire, excludere, restricție sau preferință (existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile)
- b) existența unui criteriu de discriminare potrivit art. 2, alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 republicată. Potrivit legii, criteriile de discriminare sunt: rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu.
- c) tratamentul diferențiat să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate a unui drept recunoscut de lege;
- d) tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop să nu fie adecvate și necesare.

16. Petenta a invocat drept criteriu de diferențiere al tratamentului, nota medie pe școală/județ care la evaluarea națională este ridicată artificial de o prezență redusă a elevilor de clasa a 8-a la testări – ca urmare a unei “selecții” impuse la nivel de clasă, management al școlii sau inspectorat școlar. Astfel, elevilor considerați slabi le este interzisă înscrierea la Evaluarea Națională pentru a nu trage în jos media pe școală, cu preponderență în comunitățile sărace, marginalizate și/sau cu un procent mare de romi.

17. Față de susținerile petentei, Colegiul director constată că partea reclamată nu a inversat sarcina probei, în conformitate cu art. 20 alin (6) din O.G. 137/2000 privind combaterea și sancționarea tuturor formelor de discriminare: *”Persoana interesată va prezenta fapte pe baza cărora poate fi prezumată existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că nu a avut loc o încălcare a principiului egalității de tratament. În fața Colegiului director se poate invoca orice mijloc de probă, respectând regimul constituțional al drepturilor fundamentale, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice.”*

18. Astfel, partea reclamată nu a adus probe prin care să dovedească faptul că în cazul „fenomenului Brăila”, putem vorbi de un fenomen național care este considerat un grav tip de excluziune practicat în școlile din România.

19. Având în vedere petiția, astfel cum a fost formulată, precum și înscrisurile depuse la dosar, reiese că petenta a dovedit existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări, prin interzicerea nejustificată a accesului la educație, iar partea reclamată nu a făcut dovada, că tratamentul aplicat nu reprezintă discriminare, așa cum prevede art. 20 alin. 6 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, republicată.

20. De asemenea, Colegiul director recomandă părții reclamate să ia măsurile necesare pentru combaterea acestui fenomen la nivel național din sistemul educațional.

Față de cele de mai sus, în temeiul art.20 alin.(2) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate constituie fapte de discriminare și intră sub incidența prevederilor art. 2 alin. (1) și art. 11 alin. (2) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;
2. Sancționarea părții reclamate cu avertisment, potrivit art. 7 din O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare;
3. Recomandă părții reclamate să ia măsurile necesare pentru combaterea acestui fenomen la nivel național din sistemul educațional.
4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul.

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

POPA CLAUDIA – Membru

SANDU TATIANA VERONICA – Membru

Motivată și tehoredactată I.D./F.L.I.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.